

For enden af den røde tråd

En pige, Gertrud, hedder hun, venter på sin veninde fra børnehaven. Gertruds far er taget afsted for at hente hende. Hun hedder Helle og skal være storesøster. Om lidt skal hendes mor og far på sygehuset, og så efter fødslen skal den lille, nye bornholmer igennem det samme ritual som de to piger allerede selv har været igennem. Først det lidt kryptiske på fødegangen med tal og reaktionsmønstre. Så nogle dage senere hjemme hos familien selv kommer sundhedsplejersken forbi, det er første gang borgeren rigtigt møder Bornholms Regionskommune.

En kurve for vægt. En kurve for højde.

Samtaler om trivsel, udvikling og mad.

Hvordan er man en familie?

Sundhedsplejersken, der vikler barnet ind i stofble og løfter det i den gammeldags vægt med lod.

Og sundhedsplejersken bliver ved med at komme, indtil dagplejen eller vuggestuen og siden børnehaven tager over.

Så er der de daglige samtaler i garderoben mellem pædagogen og forældrene. Hvem leger barnet med. Hvad har de lavet i dag. Hvordan er hverdagen i de rammer, der er fastsat af de voksne.

Skiftende gå-makkere.

Trafiktræning.

Naturoplevelser og fri leg. Trin-for-Trin. En voksende forståelse af det at være et menneske.

Det lille barn er borgeren og sammen med forældrene tager kommunen vare på borgerens tarv.

Og efter børnehaven mødes de alle sammen, pædagog, forældre, kommende lærer og nogle gange sundhedsplejersken. De taler om den lille borgers fremtid i folkeskolen. Skolen, der faktisk er en størrelse, der kan tilpasses de mange forskellige børn. Selv er Gertrud og Helle snart klar til at vippe. Det er til næste forår. Snart får de en legemakker fra 3. klasse, der er deres alene, indtil de selv kommer i 3. og overtager rollen som den store. De har allerede været på deres kommende skole for at lege på den, for dem, nye og meget store legeplads. De har været inviteret over til teater og mad. De lærer skolen at kende, de glæder sig. De kender skolen på samme måde som de kender byen de bor i.

Samtaler om sundhed.

Hække og huler.

Sammen med forældrene gør kommunen vejen fra barsel til skole til en tryk rejse. Og det virker. Den bornholmske folkeskole uddanner nogle af landets dygtigste børn.

Det hedder Den røde tråd.

Som den tråd de to børn brugte til at finde ud af labyrinten på Kreta.

Eller som den tråd man i søvnerne spandt ind i de reb der tilhørte staten.

Vejen frem til du forlader folkeskolen. En vandring igennem fællesskabet. En uddannelse til selv at kunne bidrage. At være sammen om at drive øen fremad.

I stuen sidder Gertruds storebror og læser til eksamen. Han er ved enden af tråden. Om lidt så slipper han den og skal vælge selv. Han læser op til afgangsprøven i problemregning. Han er fokuseret på andengradsligninger. Det er ikke det, han holder mest af. Han hedder Gustav og vil vel egentlig hellere på stranden. Hvem ville ikke hellere det. Men han er opdraget til at pligter som regel kommer før fornøjelse.

På tirsdag sidder han i hallen på Torneværksvej og er i gang med prøven.

Lige nu er han uvidende om, hvad der faktisk foregår for at det kan lade sig gøre. At det kan lade sig gøre, at alle eleverne fra Rønneskolen og Skole Nord kan komme til hver deres computer på samme tid, på samme sted.

Han er uvidende om at en tekniker fra kommunen trækker ledninger over gulvet og sikrer dem med gaffertape.

Han er uvidende om, at en anden tjekker routerne og forbindelsen til nettet.

At dieselgeneratoren er sat op og testet. At alle computerne, hver og en, startes op og gennemtjekkes for driftfejl.

Der ikke plads til usikkerhed.

Det er de vigtigste dage i de unge menneskers liv.

Det sjusker man ikke med.

Det er kommunen, der står bag det store netværk af skoler, der står bag netværket af computere i den oplyste hal.

I cafeteriaet er der plads til dem med særlige behov.

Der er booket busser til de elever, der kommer ude fra.

Der er lavet skema for eksamensvagterne.

Alle elever har fået tildelt en plads.

Det er 350 til 450 elever, der skal igennem hallen. De skal alle sammen op og vise deres evner. Set lidt oppefra er det ikke bare kulminationen af 10 års skolegang, der skal finde sted der, det er kulminationen på det samarbejde, der har været med forældrene fra sundhedsplejersken besøgte dem første gang. Fra Gustav også blev vejet. Fra Gustav lærte at tælle af sin far og

pædagogen i børnehaven. Fra han lærte at lægge sammen og trække fra, til nu, hvor han isolerer x 'et på den ene side af lighedstegnet og finder dets værdi.

Hver borger er en variabel.

Eksamen er hans afgang fra skolen. Eksamen er hans ende på den røde tråd.

En fortælling om Bornholms Regionskommune af Dennis Gade Kofod